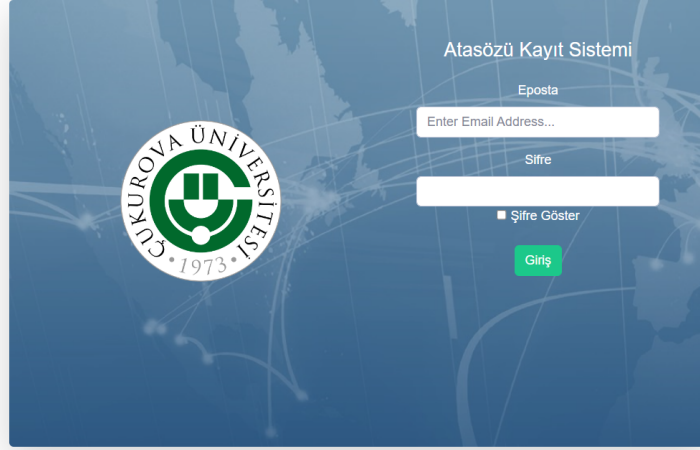
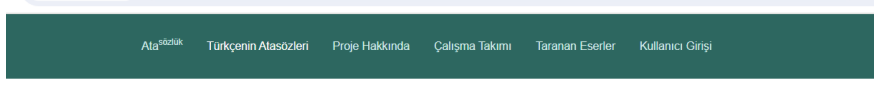

Devam Eden Çalışmalar: Orta Asya'dan Anadolu'ya Türk Atasözleri Projesi – Engin Çetin

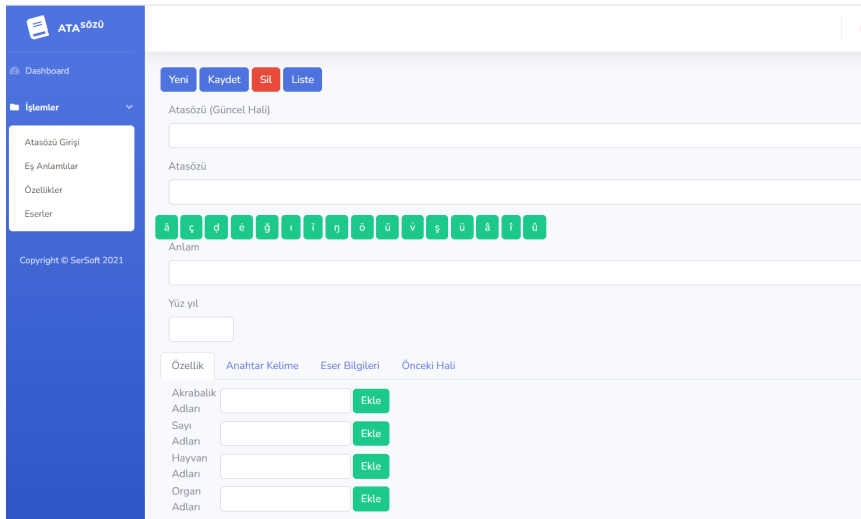
Yükseköğretim Kurulu tarafından oluşturulan Araştırma Üniversiteleri Destekleme Programı (ADEP) çerçevesinde desteklenmesine karar verilen ve Çukurova Üniversitesinde yürütülen *Orta Asya'dan Anadolu'ya Türk Atasözleri* projesi resmî olarak 15 Eylül 2022 tarihinde başladı. Yürütücülüğünü Prof. Dr. Engin Çetin'in yaptığı projenin 15 Eylül 2025 tarihinde tamamlanması düşünülüyor.

Projenin amacı, “Türkçenin 1300 yıllık yazı dili ve öncesindeki sözlü dil dönemi de buna dâhil edildiğinde 1500 yılı aşkın serüveninde oluşmuş atasözlerini bir araya getirip tanımlayarak Türkçenin bugüne kadar oluşturulmuş en geniş kapsamlı ve en çok dil malzemesi içeren atasözleri sözlüğünü genel ağ (internet) üzerinden açık erişimle ve ayrıca basılı olarak tüm dünyadaki araştırmacıların ve okuyucuların hizmetine sunmak” olarak ifade ediliyor.

Proje için özel bir yazılım hazırlandı. Atasözlerinin bulunduğu kaynak eserler taranarak atasözleri 15 Kasım 2022 tarihinden itibaren sisteme girilmeye başlandı. Bir atasözü sisteme girilirken atasözünü oluşturan sözcükleri yirmi bir ayrı anlam kategorisine göre bir veya daha fazla anlam kategorisi seçilerek etiketleniyor. Atasözleri sisteme girilirken ayrıca anahtar sözcükler yazılıyor, sözün geçtiği eser ve eserin yazılış tarihi işaretleniyor. Buna ek olarak girilen atasözünün daha önce girilen sözlerle yakınlığı sorgulanıyor, aynı atasözleri birlikte paketleniyor. Daha sonra girilen atasözü, proje yürütücüsü tarafından kontrol ediliyor ve sorunsuz atasözleri tanımlanıyor.

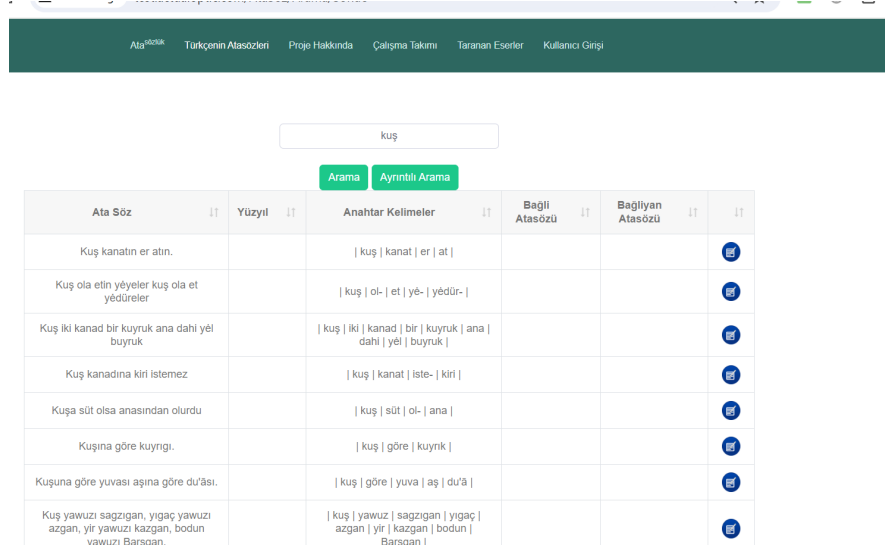

1. Fotoğraf: Kullanıcı Girişi

2. Fotoğraf: Kullanıcı Girişi (Atasözü Giriş Sayfası)

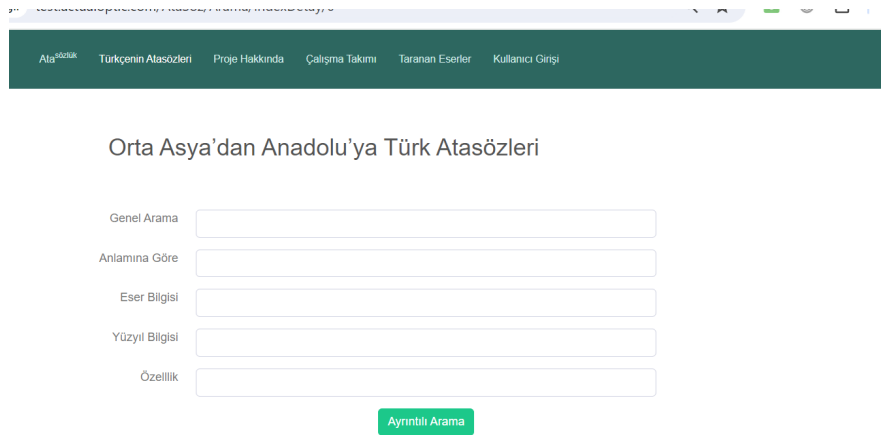
Yazılımın hazırlandığı 15 Kasım 2022 tarihinden başlayarak 15 Kasım 2023 tarihine kadar sisteme kaydedilen söz sayısı 8247. Projenin deneme yayını Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yılı olan 29 Ekim 2023 tarihinde başladı. Projenin genel ağ sayfasında proje ve Türk atasözleri hakkında bilgi veriliyor, projede kapsamında taranan eserler listeleniyor, atasözleri basit veya ayrıntılı arama ile görüntülenebiliyor.

The screenshot shows a web interface with a search bar containing the word 'kuş'. Below the search bar are two buttons: 'Arama' (Search) and 'Ayrıntılı Arama' (Detailed Search). Below these buttons is a table with the following columns: 'Ata Söz', 'Yüzyıl', 'Anahtar Kelimeler', 'Bağlı Atasözü', 'Bağlayan Atasözü', and a column with a magnifying glass icon. The table contains the following rows:

Ata Söz	Yüzyıl	Anahtar Kelimeler	Bağlı Atasözü	Bağlayan Atasözü	
Kuş kanatın er atın.		kuş kanat er at			
Kuş ola etin yéyeler kuş ola et yédüreler		kuş ol- et yé- yédür-			
Kuş iki kanad bir kuyruk ana dahi yél buyruk		kuş iki kanad bir kuyruk ana dahi yél buyruk			
Kuş kanadına kiri istemez		kuş kanat iste- kiri			
Kuşa süt olsa anasından olurdu		kuş süt ol- ana			
Kuşına göre kuyruğı.		kuş göre kuyruk			
Kuşuna göre yuvası aşına göre du'ası.		kuş göre yuva aş du'a			
Kuş yawuzı sağızgan, yıgaç yawuzı azgan, yir yawuzı kazgan, bodun yawuzı Barsaan.		kuş yawuz sağızgan yıgaç azgan yir kazgan bodun Barsaan			

3. Fotoğraf: Basit Arama Sayfası

The screenshot shows a web interface with the title 'Orta Asya'dan Anadolu'ya Türk Atasözleri'. Below the title are five search filters: 'Genel Arama', 'Anlamına Göre', 'Eser Bilgisi', 'Yüzyıl Bilgisi', and 'Özellik'. Each filter has a corresponding input field. Below the filters is a green button labeled 'Ayrıntılı Arama' (Detailed Search).

4. Fotoğraf: Ayrıntılı Arama Sayfası

Proje başarıyla tamamlandığında on beş bini aşkın atasözü içeren, tanımlı, tanıklı, bir atasözünü tespit edildiği en eski kaynaktan günümüze kadar takip eden, okuyuculara ve araştırmacılara atasözlerini anlam kategorisine, esere, yüzyıla göre arama imkânı veren, Türkçenin en geniş kapsamlı bir atasözleri sözlüğünün ortaya çıkmış olacağı düşünülüyor.